

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Dr. M. Mehdi EKER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 19.02.2013

Turgay DEVELİ
Adana Milletvekili

Bilindiği üzere, bir süredir çok çeşitli bitkisel ilaç ve tedavilerin reklamları gerek yazılı basında, gerekse de radyo ve televizyon yayınlarında sık sık yer almaktadır. Radyo ve televizyonların yayın usul ve esaslarını düzenleyen 6112 sayılı Yasa'nın 03.03.2011 tarihinde kabul edilmesinden sonra, 11'inci Madde bent (3)'te yer alan "Reçeteye tabi olmayan ilaçlar ve tedavilerin reklamları dürüstlük ilkesi çerçevesinde, gerçeği yansıtan ve doğrulanması mümkün unsurlardan oluşacak şekilde hazırlanır." hükmüne dayanarak radyo ve televizyonlarda yer almaya başlayan bu reklam ve tanıtımlarda toplum sağlığı zararına bazı hususlar dikkati çekmektedir;

Reklamı yapılan bu ürünlerin önemli bir bölümünün, marka isimleri de verilerek, Sağlık Bakanlığı tarafından sağlığa zararlı ürün olarak nitelendirildiği biliniyor. Bu ürünlerden özellikle Dr. Mustafa Eraslan'ın pazarladığı Clavis ve Panax adlı ürünlerle ilgili olarak Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 01.12.2011/36034 tarih sayılı yazısında "Bitkisel gıda takviyelerinin (Clavis, Panax, arısıütü, vb) mevzuata uygun olamayan bir şekilde tanıtımının yapılması ve modern tıp ve farmakoloji bilimine aykırı olarak birçok kronik hastalığı iyileştirdiği iddiası hastaları tıbbi tedaviden soğutarak uzaklaştırabilmekte, bilimsel yönden eksik ve doğru olmayan bilgilerle tüketicileri yanlış yönlendirmekte ve bu ürünlerin bilinçsiz tüketimine neden olarak toplum sağlığı açısından risk oluşturmaktadır" denmektedir.

Yine Sağlık Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü'nün 01.12.2011/094615 tarih/sayılı yazısında Dr. Mustafa Eraslan ve Dr. Ömer Coşkun'un yer aldığı tanıtımlarla ilgili olarak "...gerçeğe aykırı beyanlarda bulunarak halkı istismar etmekte, yanıltmakta, herhangi bir tedavi etkisi olmayan ürünleri para karşılığı satarak menfaat temin etmekte, ayrıca halkın sağlığını bu fiilleri ile tehlikeye düşürmektedir...." ifadeleri yer almaktadır. Her iki yazıda da ayrıca bahse konu reklam ve tanıtımların derhal durdurulması, yayından kaldırılması, cezai işlem yapılması hususu yer almaktadır.

Bu ürünlerin Sağlık Bakanlığı'nca "tehlikeli ve reklamı yasaklanması gerekir" nitelikte bulunmasına karşın, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan alınan izinlere istinaden piyasaya arz edildiği, söz konusu ürünlerin bu şekilde tanıtım ve duyurusunun yasaklanması hususunun Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na bildirildiği, yine yukarıda yer alan 01.12.2011/094615 tarih/sayılı Sağlık Bakanlığı yazısından anlaşılmaktadır.

Son olarak, bu hafta yazılı basında, bir vatandaşın söz konusu ürünleri kullandığı ve bu nedenle hayatını kaybettiği haberlerinin yer aldığı da dikkati çekmiştir.

Yukarıda yer alan ürün reklamlarının, 2011 tarihli Sağlık Bakanlığı yazı ve uyarılarına karşın halen ve artarak devam etmekte olduğu malumunuzdur. Böyle olduğu halde ve açık tehlike ve uyarılara karşın;

1-Bu ürünlerin reklam ve tanıtımlarının durdurulması konusunda neden etkili önlem alınamamış, bir yılı aşkın sürede reklamlar durdurulamamıştır?

2-RTÜK'ün bu konuda çok sayıda ceza uyguladığı bilinmektedir, ancak bu önlemlerin etkisiz kaldığı açıkça görülmektedir ve bu durum RTÜK Başkanı Davut Dursun tarafından da ifade edilmektedir. Bugüne kadar RTÜK tarafından bu konuda hangi kuruluşlara ne gibi yaptırımlar uygulanmıştır?

3-Halk sağlığını tehlikeye attığı Sağlık Bakanlığı yazılarıyla belirtilen söz konusu reklam ve tanıtımların durdurulması konusunda ne gibi ek önlem ve hazırlıklar yapılmaktadır?

4-Sağlık Bakanlığı'nın "tehlikeli" olarak nitelendirdiği ürünlerin, bırakın reklamlarını, satışının dahi yasaklanması gerekirken, iki yıldır Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan izin alması ve satışına devam etmesi nasıl mümkün olabilmektedir? Burada, birçok konuda olduğu gibi Hükümetçe, "Tavşana kaç, taziya tut" politikası mı uygulanmaktadır?

18451

5-Vatandaşların hayatlarını tehlikeye atan bu durum karşısında bir yıldan fazla süredir sergilenen aldırılmaz tutum, acz ifadesi olarak değerlendirilmektedir. Bu duruma karşı ilgili bakanlıklar nezdinde ne gibi önlemler alınmaktadır? Sağlık Bakanlığınca insan ve toplum sağlığını tehdit ettiği belirtilen bu ürünlerin üretilmesi, satılması konusunda, devleti “çaresiz” durumdan kurtarmak için, ne gibi gelişmeler olması beklenmektedir?